

Hkristmas Ladaw (1), Holy Family, C, 2020

Chyoi Pra Ai Htingaw Poi Nhtoi

(Hkristan ni a kasi gindai kun dinghku)

Hkristu hta tsaw ra ai nu wa hpu nau ni e, ndai laban gaw (C) shaning na Hkristmas ladaw (1) ngu na laban rai nna, Chyoi Pra ai Htingaw Poi Laban mung nga ai.

Shaning shagu, December 25, Hkristmas Poi ngut nna shawng du ai laban hpe, “Chyoi Pra Ai Hting Gaw Poi” laban ngu masat da ga ai. Yesu, Maria, Yawsep kun dinghku poi rai nga ai.

Shan nu wa ni marai masum hte gaw Karai Kasang a yawsin ai masing hpe kadai mung ninghkap ma ai n rai. Shan nu wa ni gaw rau nga let shada tsaw ra hkung ga, manu shadan, pawn ba la hkat nna dinghpring dingman ai hku nga ma ai.

Labau hte maren, moi shawng de hpung dagu grai nan kaba lai wa ai hkawkam up ai mungdan ni, dai ni na aten hta n nga mat sai. Dai zawn hten run mat mat ai lam gaw, law malawng, maigan hpyen ni a majaw n re ai sha, tinang mungdan kata masha ni a majaw she rai nga ai hpe labau hta mu lu ga ai.

Dai majaw mungdan kata hta kun dinghku ngu ai gaw grai ahkyak nga ai. Kun dinghku ni hten run ma jang dai mungdan mung hten run wa na rai nga ai.

Chyoi Pra ai kun dinghku Poi nhtoi hpe, Wa Sarabyin Benedeth XV, 1921 shaning hta gaw masat shagrin da ya ai. Dai aten na kun dinghku masha ni a masa lam gaw myit tsang hpa rai nga ai majaw kun dinghku ni, Yesu, Maria, Yawsep kun dinghku a katsi kamang, makawp maga ai chyeju hkam la lu mu ga matu yaw shada let ndai poi hpe masat shagrin da ya ai rai nga ai.

1981 shaning hta, Wa Sarabyin John Paul II gaw Nawku Hpung hte mungkan shara shagu na kun dinghku manghkang amy myu hpe sawk sagawn tang madun da ai. Dai shaning na Hkristu Hkawhkam poi nhtoi hta, Hkristan hpung masha ni hpe madi let sharin shaga ai laika langai hpe ka shapraw dat ai rai nga ai. Dai gaw mungkan hte nawku hpung kata kaw nga ai Hkristan kun dinghku ni a akyu chyeju ni, magam lit ni hte seng ai lam ni hpe sharin shaga da ai lam rai nga ai. “Chyoi Pra Ai Kun Dinghku Poi hpe mung matut shagrin masat shangang shakang da ai.

Yaw shada lam ni gaw, (1) Hkristan kun dinghku shagu Nazareth na Chyoi Pra Ai Kun Dinghku hte tinang a kun dinghku hte shingdaw sumru yin la nna, Karai Kasang sharawng awng ai kasi kamang tai na matu rai nga ai. (2) Yesu, Maria, Yawsep kun dinghku hta kam hpa kam shamyat ai ni gaw shanhte ni a mayak mahkak lam ni kaw nna lawt lu na hte Karai kasang hpe kun dinghku a akri madung masin salum hta bang gun let myit ngwi myit simsa lam lu la na matu rai nga ai.

Ndai laban na la ai chyum daw ni yawng gaw kasi la gring ai kun dinghku a lam hpe shadan shadawng ya nga ai. Kun dinghku de ai ni gaw kashu kasha mayat maya ra ai. Karai Kasang gaw shanhte a mara hpe mung matsan dum myit kaba hte mara dat hkyam sa ya na ra ai. Shanhte a akyu hpyi nsen hpe madat ya na ra ai; Shanhte ni dinggai dingla wa aten hta kashu kasha ni a tsaw ra myit hte gawn lajang ai hpe hkam la lu na ma ai. Shanhte gaw asak galu u-gut gu ten du hkra nga lu na ra ai.

Yuda myusha ni hta na la re ai ni gaw Nawku Htingnu hte n tsan ai rai yang, lani mi masum lang Nawku Htingnu de sa nna nawku daw jau ra ai lit nga ai. “Laning mi hta masum lang ngu na san da ai nawku shara langai hta Shalai Wa Ai Poi (Paska), Nmut Shang Poi (Chyeju Dum Poi) hte Sum Poi ni hpe galaw myit dai shaloi nanhte

a amyu bawsang hta na lasha ni yawng dai Madu hpe nawku na matu sa lu na rai ma ai,” (Tara Jahprang 16:16).

Matsi n lawm ai Muk galaw nna sha ai poi (Paska) gaw kaga poi lahkawng hta grau nna lung nan lung ra ai tara shaja da ai. Nawku Htingnu hte tsan ai Yuda lasha ni mung ndai poi hta gaw Yerusalem de laning mi kalang mawn mawn sa lu hkra shakut ma ai. Maigan mungdan kaw nga ai ni gaw n law htum shi a prat hta kalang gaw sa ra ai rai nga ai. Asak 13 ning hpring sai Yuda lasha langai gaw salang ni hte maren dai ahkaw ahkang hte hkan shatup na lit nga ai.

Mawshe a tara hte maren, shawng de tsun da sai poi masum a matu Yerusalem de sa ra ma ai. Salang langai a lahkawng ya galaw ai manu shabri hte bung ai ahkun hkanse hpe shaning shagu jaw bang ra ma ai. Kanu kawa ni gaw shanhte a kasha ni hpe sak naw kaji ten n law htum laning mi hta kalang shaga sa ra ai.

Ndai tara hte maren Nu Maria hte Yawsep yan gaw shaning shagu Paska poi aten hta Yerusalem de sa ma ai, ngu Lk 2:41 hta rawng nga ai. Laning mi gaw kanu yan kawa n chye ai sha, Ma Yesu Yerusalem kaw ngam mat ai. Yerusalem de sa wa taw ai masha grai law ai majaw kaga masha ni kaw lawm mat chye ai, hka mat chye ai hpe asan sha chye na lu ga ai.

Kanu gaw Ma Yesu hpe kawa hte rau rai na re, kawa mung kanu hte rau rai na re, ngu myit lai wa na ma ai. Mare du wa ai shaloi she kasha n lawm wa ai hpe chye lu ma ai. San Luka gaw ndai lam hpe ka da ai. “Rau wa manang hpung hta lawm nga a dawng, nga nna myit kam ma ai majaw shan gaw lani sat wa nna, mayu dama ni hte chye chyap ai jinghku jingyu ni kaw shi hpe hkan tam ma ai,” (Lk 2:44-45).

Ndai laban na chyum laika anhte hpe sharin ya ai lam ni gaw, (1) San seng chyoi pra ai kun dinghku gaw makam masham nga ma ai rai nna makam htung lai ni hpe hkan shatup na myit sharawng ma ai. “Yesu Madu a kanu yan kawa gaw shaning shagu Paska ladaw hta Yerusalem de sa ma ai,” (Lk 2:41). (2) Yesu Madu gaw Yerusalem Htingnu hta ngam da ai rai nna kanu yan kawa bai mu hkrum ai shaloi,

Chyoi Pra san seng dum ai, ma hpe hteph lahti yu gawn ai ni a mara shagun mara hta ai ga ni gaw anhte sumru yu yang masam maram lu na ga ai.

“Shi hpe mu jang shan mau mat ma ai rai nna, shi a kanu gaw, Ngai sha e, hpa rai an e ning di mi ta. Yu u, na nwa hte an grai myit ru myit tsang ai hte nang hpe hkan tam nga ga ai, ngu nna shi hpe tsun mu ai,” (Lk 2:48). Nu Maria gaw Karai Kasang e shan hpe ap da ai Karai a kasha hpe yu lakawn makawp maga ai lit hpe hprai kau sai ngu myit la let grai myit tsang nga ai hpe ndai chyum daw a marang e mu lu ga ai. Yesu hpe madung da hkan tam ma ai.

San Yawep gaw hkum shan sai hku nna kawa n rai nga ai. Rai ti mung, kun dinghku a kawa hkinghtawng hpe dagraw da ai rai nga ai. Nu Maria a ga, “nwa hta an grai myit ru myit tsang ai hte nang hpe hkan tam nga ga ai,” ngu ga hta dai lachyum hpe mu lu ga ai. Shan madu wa hte madu jan yan gade ram tsaw ra hkat ai hpe mung shadan shadawng nga ai.

Yesu Madu mung kawa yan kanu hpe tsaw ra ai. Shan hpe bai htang ai ga hpe masam maram shut ai ni gaw ga htan ai ngu myit la na ma ai. Kaja wa gaw dai hku n rai nga ai. “Shi gaw, hpa rai ngai hpe tam myit ta? Nye wa a nta e ngai nga lu na mai ai nan n chye myit ni, ngu nna shan hpe htan mu ai,” (Lk 2:49). Ga htan ai n rai nga ai. Kanu yan kawa a makam masham hte Karai Kasang a yaw sin ai lam hpe grau sung ai hku shadan shadawng ai hta htuk manu dik ai ga si she rai nga ai.

Nu yan wa hpe myit sharu shatsang ai tai mat ai majaw myit n pyaw ai. Rai ti mung, gara hku n di sai. Nu yan wa sung sung sumru yang gaw myit tsang shara n nga ai. Sumsing lamu na Wa gaw Kasha hpe lit jaw da ai hpe nu mung chye chyalu rai na sai. Ya ndai zawn galaw ai mung Karai Kasang yawsin ai lam langai rai sai. Karai Kasang hpe n malap na matu, shi a sharin shaga ai ga ni, myihtoiga ni hpe n malap na matu galaw ra ai hte ngai hta ap jaw ai lit magam hpe matut manoi hka ja ra ai, ngu tsun ai hte maren sha rai nga ai.

Wenyi gaw Yawsep hte Maria hpe shan a shani shagu na sak prat hta byin nga ai lam ni hte Karai Kasang a yaw sin ai hpe mu tam la nna kabu gara let hkap la lu na matu bungli galaw nga ai.

Lk 2:50 hta, “Shi shan hpe htan ai ga, shan n chye na ma ai,” ngu tsun da ai. Raitim, hpang na matut manoi ai chyum daw hta, “Shi a kanu gaw ndai lam ni mahkra hpe shi kraw hta matsing da wu ai, ngu tsun da ai (Lk 2: 51). Yawsep gaw dai hku n rai na re, ngu tsun shara n nga ai. Yawsep hte Maria yan gaw Yesu a shawng lam a matu shani shagu bawngban na ma ai.

Shan gaw Karai Kasang a lam mahkra chye lu na matu n hpyi shawn na ma ai gaw teng ai. Ndan ndawng ai lam ni hpe shagrit shanem ai hte hkap la ma ai. Langai sha re ai shan myit ai lam gaw Karai Kasang e Yesu hta masin jahkrat da ai hpe hkan shatup lawm na matu rai nga ai. Hpang daw de byin wa na shan a prat maka hpe gaw Karai Kasang hta kam sham myit kaba hte hpring tup ap tawn da ma ai.

Yesu a ma prat hta kanu kawa ga madat mara ai lam hpe bai sumru yu ga. “Shi chyawm gaw shan hte rau Nazareth mare de bai wa nna shan hpe madat mara let nga nga ai,” (Lk 2:51). Ndai aten hta gaw shinggyim prat hpe sharin hkam la ai aten ngu mung mai tsun nga ai. Gara hku sharin la ai, gara kaw sharin la ai ngu ai lam ni hpe gaw chyum laika hta n ka shalawm da ai. Shinggyim prat hpe sharin la ai gaw hkye hkrang la magam hta madi shadaw lam tai nga ai.

“Ngai hpe shangun dat ai wa sharawng ang ai amu hpe, ngai tut nawng agalaw nga nngai majaw, shi gaw ngai hpe hkrai sha n tawn kau da nngai,” (Yh 8:28). Shinggyim prat hpe sharin la ai aten hta rai tim, Kawa Karai Kasang hte rau rai nga ai hpe adan sha mu lu ga ai.

“Yesu gaw gawng shingyan kaba wa nna, hpaji byeng-ya kung hpan wa ai hte, Karai Kasang a man e mung, masha a man e mung, myi man pa wa nga ai,” (Lk 2:52). Yesu Madu gaw yawng yawng hpe kaji ten kaw nna nan chye da sai ngu tsun yang

gaw, Shi a shinggyim hkum sa la nna anhte hte bung ai wa re ngu tsun na yak nga ai lam Heb 4:15 hpe hti sumru yang mu lu na ga ai.

Yesu Madu gaw shinggyim masha ni zawn n chye ai lam ni hpe sharin hka ja ai rai nna, anhte hte grai bung pre ai wa re hpe hkam sha lu ga ai. “Karai Kasang a man e mung, masha a man e mung, myi man pa ai,” ngu ai lachyum gaw Yesu gaw Karai Kasang ra sharawng ai hte maren hkye hkrang la magam hpe htep lahti galaw ai, shinggyim masha ni hpe tsaw ra daw jau ai magam hpe mung htep lahti galaw ai rai nga ai.

Yawdan hka hta Yawhan Baptista a lata hta kashin kamun hkam ai shaloi, “Nang gaw nye a tsaw ra ai Kasha rai nga ndai; nang hta ngai sharawng awng nngai law, nga nna lamu de na nsen du pru ai (Lk 3:22).

Akyu hpyi saga

Wa Karai Kasang e, Yesu, Maria, Yawsep, ngai a nsa wenyi hte hkum hkrang hpe nanhte kaw ap ya nngai. Yesu, Maria, Yawsep, si ai aten du jang, ngai hpe garum matsan dum la marit. Yesu, Maria, Yawsep, nanhte a lahpyen hta ngai angwi apyaw si wa lu u ga law. Amen.

Hkristu hta tsaw ra ai hkung ga ai Tara hkaw sara/num ni hte nu wa hpu nau ni e, ndai laban gaw Hkristmas ladaw hta (1) ngu na laban rai nna, Chyoi Pra ai Htinggaw Poi Laban mung rai nga ai.

Hti ang ai Ja Chyum Mungga ni gaw

Chyum Mungga Daw (1) Sirak 3: 2-6, 12 – 14 or 1Samuel 1:20-22, 24-28

Chyum Mungga Daw (2) Kolose 3: 12 – 21 or Kol 3:12-17 or 1Yh 3:1-2, 21-24

Kabu Gara Shiga Lk 2: 41-51

Ndai Ja Chyum Mungga ni hpe hti nna, hpawtni na nawku dawjau lamang ni hpe woi awn nga ga.